

Arkivnr: 2015/9089-2
Saksbehandlar: Ragnhild Ravna Skjærvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		04.02.2016
Utval for opplæring og helse		10.02.2016

Tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016

Samandrag

Opplæringsavdelinga ved fagopplæringskontoret har utarbeidd ein tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland for 2016. Planen er i tråd med strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland. Tiltaka i planen for 2016 skal bidra til at vi når måla gitt i strategiplan i perioden 2016-2019.

Planen skal rullerast i samarbeid med yrkesopplæringsnemnda kvart år, og leggjast fram for opplærings- og helseutvalet til orientering.

Forslag til innstilling

Opplærings- og helseutvalet sluttar seg til tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 21.01.2016

Bakgrunn

Tiltaksplanen for 2016 er forankra i strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016-2019, overordna strategiar for fylkeskommunen og opplæringsavdelinga. Opplærings- og helseutvalet slutta seg til strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016-2019 i september 2015.

Planen inneheld 3 hovudmål:

Fagopplæringskontoret skal sørge for at det blir betre balanse mellom arbeidslivet sitt behov og elevane sitt ønske om utdanning.	Fagopplæringskontoret skal være ein pådrivar for å utvikle ei opplæring i bedrift som er kjenneteikna av heilskap, kvalitet og tenleg organisering og som gir arbeidslivet relevant kompetanse.	Fagopplæringskontoret skal jobbe målretta for å auke andelen som fullfører fag- og yrkesopplæring og at dei får ein kompetanse som kvalifiserer for framtidig arbeid eller vidare utdanning.
---	---	--

Resultatmål

Resultatmåla skildrar kva vi ønskjer å oppnå gjennom strategiane for fag- og yrkesopplæringa i perioden 2016-2019. Utgangspunktet for resultatmåla vert 31.12.2014. Resultatmåla skal støtte opp under fylkeskommunen si målsetjing om at flest mogleg elevar skal ende opp med studiekompetanse eller fagbrev.

Summen av resultatmåla skal bidra til å redusere fråfallet og er fagopplæringa sitt bidrag til at det overordna målet til HFK på 80% gjennomføring vert nådd; i dag ligg tala på kring 70%. Resultatmåla vil måtte stykkast opp kvart år, slik at vi får ei opptrapping fram mot 2019. Når perioden er over, skal vi ha følgjande resultat:

- 80% av søkjarane får lærekontrakt.
- Andelen som gjennomfører vidaregåande opplæring med fag/sveinebrev, er 40%.
- Andelen som fullfører med fag eller sveinebrev etter at dei har begynt i lære, er 85%.
- Vi har auka nettoandelen godkjende lærebedrifter med 10%.
- Vi har redusert talet på heva lærekontraktar (sluttarar) med 10%.
- Vi har redusert talet på ikkje-beståtte fag-/sveine-/kompetanseprøver med 10%.

Fagopplæringskontoret vil arbeide systematisk for å nå måla i strategiplanen. I arbeidet er det behov for god planlegging før ein set i gang tiltak. Kunnskapsgrunnlaget vårt vil gje oss styringsdata som vi skal bruke for å lage gode planar i 2016. Samtidig vil vi også sette i gang tiltak og fullføre arbeid som allereie er starta. Det overordna målet er at tiltaka skal føre til at talet på ungdom som fullfører ei utdanning aukar.

Fag- og yrkesopplæringa er tufta på trepartsamarbeidet. Samarbeidet består av partane i arbeidslivet og det offentlege. Yrkesopplæringsnemnda er eitt av dei organa som ivaretek trepartsamarbeidet. Eit godt samarbeid med partane i arbeidslivet er avgjerande for å lukkast i arbeidet med å skaffe nok læreplassar og auke andelen som fullfører yrkesutdanning.

Strategiane og tiltaka er utarbeidd i samarbeid med yrkesopplæringsnemnda. For at ein plan skal vere ein god reiskap, er det viktig at han ikkje vert for omfattande. I tråd med den fylkeskommunale planstrategien er tal på mål og tal på strategiar som skal stette måla avgrensa. Planen skal innehalde tydeleg resultatmål som måler om sektoren rører seg i ønska retning. Det er viktig at det vi gjer av tiltak og aktivitetar i planperioden, er forankra i strategiane.

Trepartsamarbeidet er styrt av dialog og samarbeid med aktørane i fagopplæringa. Vi gjennomfører dialogmøte med opplæringskontor, og vi arrangerer ein konferanse kvart år for alle opplæringskontora. I

tillegg gjennomfører vi bedriftsbesøk, der rettleiing og dialog er tilnærminga.

I samband med forvaltningsrevisjon gjennomført av Deloitte i 2013 blei det mellom anna påpeikt følgjande: Undersøkinga viser at Fagopplæringskontoret i lang tid verken har hatt ressursar til eller prioritert systematisk og strukturert oppfølging av bedrifter og opplæringskontor i samsvar med «Mål strategi og handlingsplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2012-2015». Revisjonen meiner at fylkeskommunen bør etablere eit system som sikrar at alle opplæringskontor blir følgt opp jamleg.

Dette er viktig for at fylkeskommunen skal ha kjennskap til i kva grad opplæringskontora følgjer opp medlemsbedriftene, og i kva grad bedriftene etterlever dei krav som er stilt til dei i lovverket. Vi vil i denne perioden auke oppfølginga av opplæringskontor og lærebedrifter. Dette er viktig for å utvikle kvaliteten innan fag- og yrkesopplæringa.

Fråfallet blant ungdomane er ei stor utfordring ikkje berre for fag- og yrkesopplæringa, men for heile opplæringssektoren. Tala syner oss at det er om lag 32% av ungdomane som startar på Vg1 yrkesfag som har fullført med fag- eller sveinebrev etter fem år. Vi har som mål at denne delen skal aukast til 40% innan 2019. Går ein inn bak tala, ser ein at det er store variasjonar mellom utdanningsprogramma. Helse- og oppvekstfag, som er eit av utdanningsprogramma som har låg gjennomføring, vil vere eit satsingsområde i 2016.

Gjennomføringsprosenten aukar betydeleg for dei som får seg lærekontrakt. Andelen som gjennomfører er på 82,6%. I planperioden har vi som mål å auke gjennomføringa til 85% innan 2019. Også her ser vi store forskjellar mellom utdanningsområda. Det er mange ulike variablar som verkar inn på desse tala, og arbeidet med kunnskapsgrunlaget vårt vert av den grunn særst viktig.

Det er også viktig å sjå på organiseringa av fag- og yrkesopplæringa. Det er store forskjellar mellom skulane i høve til kor mange elevar som får seg læreplass. Det er regionale forskjellar, og det er store forskjellar på kor aktive dei einskilde kommunar er på lærlinginntak.

Det offentlege må ta eit større ansvar i opplæringa enn ein gjer i dag. Her må fylkeskommunen også gjere ein innsats. Som skuleeigar har fylkeskommunen ansvar for vidaregåande opplæring og skal arbeide for å sikre at ungdom som startar på ei vidaregåande utdanning, får fullført denne. Det kan vi gjere med å tilby fleire læreplassar i eigen organisasjon.

Vi treng ein skulestruktur som speglar arbeidslivet sitt behov for arbeidskraft, men då er vi også avhengige av at arbeidslivet stiller opp for ungdomane som ønskjer seg ut i lære. Utan ei tydeleg forplikting frå arbeidslivet er det vanskeleg å dimensjonere opplæringstilbodet slik at ungdom som startar på ei utdanning får tilbod om å fullføre denne.

Fagopplæringa i Hordaland er fleksibel, vi har TAF-modell i ulike fag, vi har vekslingsmodell i ulike fag og vi har ein stor del som teiknar lærekontraktar med tre eller fire års opplæringsløp. 25% av læreforholda i Hordaland er med ungdomar som ikkje kjem direkte frå Vg2. Dette varierer mellom utdanningsområda, men at det påverkar den samla opplæringskapasiteten er nok ein realitet.

I Hordaland vel om lag 50% av ungdomskullet yrkesfagleg utdanning, og det er ei målsetting at dette talet held seg slik også i framtida. I framskrivingar av arbeidskraftbehov er trongen for fagarbeidar løfta fram anten vi ser på industrien eller på helse- og omsorgsfaga. Vi treng fleire meistarar, ikkje fleire med mastergradar, er hovudbodskapen til dei store partane i arbeidslivet. Fleire ungdomar skal fullføre med fag- eller sveinebrev, slik at vi kan sikre ei god utvikling for Hordalandssamfunnet.

Tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016

Hovudmål	Delmål	Tiltak	Tidsfrist
Fagopplæringskontoret skal sørge for at det blir betre balanse mellom arbeidslivet sitt behov og elevane sine ønskje om utdanning.	Regional plan for kompetanse og arbeidskraft – ferdigstille arbeidet i temagrappa	- Leia del av planarbeidet som handlar om dimensjonering av utdanning	Haust 2016
	Arbeide for å auke opplæringskapasiteten i offentlege verksemder: <ul style="list-style-type: none"> - Fylkeskommunen skal ha minst 80 løpande lærekontraktar til ei kvar tid - Alle kommunar skal ha eit mål om ein lærling pr 1000 innbyggjarar. - Statlege verksemder skal følgjast opp i forhold til sentrale føringar 	<ul style="list-style-type: none"> - Følgje opp notat levert fylkesrådmann i desember 2015 om lærlingar i fylkeskommunal verksemd - Samarbeid med partane i arbeidslivet - Auke talet lære plassar i helse- og oppvekstfag - Kartlegge tal lærlingar i statlege verksemder 	Haust 2016
Fagopplæringskontoret skal vere ein pådrivar for å utvikle ei opplæring i bedrift som er kjenneteikna av heilskap, kvalitet og tenleg organisering og som gir arbeidslivet relevant kompetanse.	Vi skal bruke kunnskapsgrunnlaget (statistikk) som styringsdata	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide statistikkplan - Implementere nytt statistikkprogram - Skaffe styringsdata og ta dei i bruk 	Vår 2016
	Alle prøvenemndsmedlemmer skal gjennomføre opplæring i prøvenemndarbeid (nye nemnder i 2016)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre nettbasert opplæring - Gjennomføre opplæring i bruk av AD-travel - Utarbeide vurderingskriterium i dei 25 største faga og gjere dei tilgjengelege for alle involverte 	Vår 2016 Haust 2016
	Vidareutvikle elektroniske kurs	<ul style="list-style-type: none"> - Nye kurs for prøvenemnder, lærebedrifter og fagleg leiar/instruktør - Gjennomføre opplæring av alle faglege leiarar som har lærling 	Haust 2016
	Gjennomføre 25 dialogmøte med utvalde opplæringskontor	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide agenda for møta - Gjennomføre møta - Evaluere og utarbeide ny plan for 2017 	Vår/haust 2016

	Gjennomføre 75 dialogmøte med utvalde lærebedrifter (kriteria gitt i forvaltningsrevisjon)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide ei liste over bedrifter som skal prioriterast kvart halvår og lage ein plan for besøka - Gjennomføre møta - Evaluere og utarbeide ny plan for 2017 	Vår 2016
	Forenkle rutinar for oppmelding til fag-/sveineprøve for lærlingar	<ul style="list-style-type: none"> - Innhente juridisk vurdering - Utarbeide plan for at lærlingar automatisk blir melde opp til fag-/sveineprøve. 	Haust 2016
	Sikre at alle tilsette ved Fagopplæringskontoret har nødvendig kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide plan for internopplæring og gjennomføring av denne 	Vår 2016
	Digitalisere arkivet	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide ein plan for å digitalisere arkivet 	Vår 2016
Fagopplæringskontoret skal jobbe målretta for å auke andelen som fullfører fag- og yrkesopplæring og at dei får ein kompetanse som kvalifiserer for framtidig arbeid eller vidare utdanning.	Kartlegge utdanningsprogram med låg fullføring fram mot fag-/sveinebrev	<ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge utdanningsprogram for helse- og oppvekstfag - Innhente statistikk - Samarbeid med involverte partar 	Haust 2016
	Kartlegge dei ulike modellane i fag- og yrkesopplæringa med tanke på gjennomføring	<ul style="list-style-type: none"> - Innhente statistikk - Samarbeide med Sør-Vest om kva vi utdannar lærekandidatar til. 	Haust 2016
	Etablere prosjekt hjå skular som har lågt tal elevar som går ut i lære etter Vg2	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide prosjektplan i samarbeid med fylkesdirektør opplæring - Etablere samarbeid med tre skular - Arbeide konkret med elevar som slit med å få læreplass 	Vår/haust 2016
	Prøve ut praksisbrevordninga	<ul style="list-style-type: none"> - Lage plan for gjennomføring av forsøk på to skular med start hausten 2017 	Haust 2016